

Mozarts Violinkonsert nr 5

Rainer Honeck

Malmö SymfoniOrkester
Rainer Honeck, dirigent

TOR / 24 MARS / 19.00

2021–22

SÄSONG

WOLFGANG AMADEUS MOZART VIOLINKONSERT NR 5 (1775)

Mozarts liv kan grovt delas in i tre delar. Barn- och ungdomsårens turnerande i Europa, då underbarnet Wolfgang visades upp vid diverse hov och tillställningar. Mellanperioden utgörs av tiden som hovmusiker hos furstbiskopen i Salzburg mellan 1773 och 1781. De sista tio åren av sitt liv tillbringade han i Wien som fri konstnär – mycket framgångsrik och djupt skuldsatt. *Violinkonsert nr 5* skrevs dock under tiden i Salzburg. Faktum är att han skrev alla sina fem violinkonserter under en niomånadersperiod 1775, när han var 19 år. Konserten börjar med en munter inledning i orkestern, men när soloviolinen kommer in händer något radikalt. Tempot går ner till adagio och solisten presenterar ett nytt tema. Det är som att violinen snubblat in i fel komposition, som i en sketch med Victor Borge. Efter detta stämningsfulla inpass kommer orkestern åter igång med inledningstemat, medan violinen spelar ytterligare en helt ny melodi ovanpå. Mellansatsen är ömsint och emotionell, och finalen börjar som en elegant menuett. Halvvägs in i satsen kommer det som har gjort konserten känd som ”Den turkiska”: ett otroligt kraftfullt och rytmiskt avsnitt inspirerat av turkisk militärmusik. Denna typ av inslag var på modet i det Habsburgska riket i slutet av 1700-talet. Hos Mozart finner vi det i flera andra verk, till exempel operan *Enleveringen ur seraljen* (1781) och finalen av *Pianosonat nr 11 – Rondo alla turca* (1783). Intresset för det turkiska är inte märkligt; Ungern hade ju varit vasallstat till Osmanska imperiet 1541-1697. Det fanns en stark fascination för paschornas lyxliv och den före detta imperiemaktens estetik, som gav sig i uttryck i mode, konst och musik.

WOLFGANG AMADEUS MOZART DIVERTIMENTO NR 17 (1779)

Mozart skrev många anmärkningsvärda verk vid tiden för det här sexsatsiga divertimentots tillkomst. *Kröningsmässan*, den mästerliga *Sinfonia concertante* för violin och altfiol, och *Symfoni nr 32* och *33* för att nämna några. Ett divertimento är en typ av lättsammare verk som beställdes till fester och mottagningar för att skapa en exklusiv och uppsluppen atmosfär i salongerna. Detta hindrade inte Mozart från att utforska mörkare tongångar i *Divertimento nr 17*, t.ex. i andra satsens tema med variationer, som är uppbyggd kring en *Ja, må hon leva*-doftande melodi, fast i moll. Fjärde satsens adagio bjuder på ljuvlig melankoli med sin underbara lek med tystanden i början. Tredje satsen är en menuett som har kommit att bli ett av Mozarts mest kända stycken. Melodierna i de tre första satserna strävar uppåt, och de sista nedåt.

RAINER HONECK DIRIGENT / VIOLIN

Wiener Philharmonikers konsertmästare sedan 1992, Rainer Honeck, anställdes 1981 som violinist i både Wiener Staatsoper och Wiener Philharmoniker och han utsågs till konsertmästare i Wiener Staatsoper 1984. Han har bland annat hunnit med ett antal av de populära nyårskonserterna som årligen TV-sänds världen över från Musikverein i Wien men han ger också nyårskonserter med orkestrar som till exempel Malmö SymfoniOrkester. Rainer Honeck har också en rad samarbeten med andra orkestrar i Europa och i Asien och han leder många av sina konserter antingen som dirigent eller spelande dirigent, så kallad stehgeiger. Han har lett ensembler som Wiener Virtuosen, Vienna String Soloists, Ensemble Wien och Kammerorchester Wien-Berlin. Rainer Honeck utbildade sig i violinspel för professor Alfred Staar vid Universität fur Musik und darstellende Kunst i Wien.

MALMÖ SYMFONIORKESTER (MSO) ar en av Sveriges ledande symfoniorkestrar med hög internationell nivå och en bred klassisk orkesterrepertoar. I samarbeten med tidigare chefsdirigenter som Vasilij Sinajski, Marc Soustrot och Robert Trevino har repertoaren breddats mot ryska och franska verk, och med Trevino växte idén med festivaltonsattare fram. MSO har en stark förankring i nutida repertoar med beställningsverk av vår tids ledande tonsättare. Ar 2019 utsågs Sveriges internationelle stjrntrumpetare Håkan Hardenberger till MSOs hedersartist. MSO arbetar med crossoverprojekt i samarbete med artister som Avishai Cohen och Lill Lindfors. Lokala och regionala samarbeten sker genom Nallekonserter, Jul- och Familjekonserter, El sistema-inspirerade Side by Side-konserter med Malmö Kulturskola, Filmmusikkonserter, Joystick-konserter med datorspelsmusik och konsertprojekt med Musikhögskolan i Malmö.

**Tillsammans hjälper vi
människor som drabbats
av konflikten i Ukraina**

Skanna QR-koden med
din mobilkamera för att
bidra till insamlingen

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Violinkonsert nr 5 i A-dur, "Den turkiska", K. 219 (1775), 28 min.

1. Allegro aperto
2. Adagio
3. Rondeau. Tempo di menuetto

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Divertimento nr 17 i D-dur för två horn och stråkar,
K. 334/K. 320b (1779), 41 min.

1. Allegro
2. Tema med 6 variationer. Andante
3. Menuetto & Trio
4. Adagio
5. Menuetto & Trio 1, 2
6. Rondo. Allegro

Konsertlängd ca 1 tim. 25 min. utan paus